

VIRO. CLARISSIMO

UNIVERSITY

FRIDERICO. CREUZERO

THEOL. ET. PHILOS. DOCT. MAGNO. DUCI. BAD. A. CONSIL. INTIM. PROF. PHILOLOGIÆ. P. O.
ORD. LEON. ZARING. PRÆFECT. ACADEM. SCIENT. BEROLIN. MONACENS. PARIS. ALIARUMQUE
SODALI

QUI. ANTE. HOS. QUADRAGINTA. ANNOS. IN. HAC. UNIVERSITATE
MUNUS. PROFESSORIS. P. O. SUSCEPIT

OCTO. LUSTRA

FELICITER. PERACTA

EX. ANIMI. SENTENTIA

GRATULATUR

CAROLUS. LUDOVICUS. KAYSER

PROFESSOR.

PRIDIE. NON. APRIL. MDCCCXLIV.

AGITUR DE PINACOTHECA QUADAM NEAPOLITANA.

*per
de Pinacotheca Neapolitana.*

HEIDELBERGAE.

SUMTIBUS J. C. B. MOHR, BIBLIOPOLAE ACADEMICI.

Illuxit dies faustissimus, quo Tu olim Divi Principis Caroli Friderici cura Heidelbergae es datus, quo Tecum hac in Xylandri, Sylburgii, Gruteri sede renatae sunt litterae humaniores alto somno ante Tuum adventum oppressae. Tu recludens sanctissima antiquitatis penetralia, eloquentissimo ore atque intelligentia singulari illustrans quidquid habent veteres sublime, magnum, incomparabile, accendisti juvenes ad acerrima studia optimarum artium et per illos in multas terras sparsisti saluberrimae disciplinae semina. Cum plurimis Tuis alumnis ego in summis vitae meae bonis habeo, quod Te nactus sum magistrum. Praebuisti vero Te mihi etiam fautorem et amicum, qui post decursa academiae spatia non desineres dux et auctor studiorum meorum esse, simul domum nostram suavissima consuetudine complexus. Tecum actas horas inter seria et joca grata mente dum recordor, nil est, quod enixius a divino numine exoptem, quam ut Te animo hilarem, corpore bene valentem quam diutissime nobis conservet.

Pinacothecae Neapolitanae descriptio, quam exhibet in Iconibus Philostratus et olim et nostra aetate variis dubitationibus obnoxia fuit. Veluti per climacem ascendimus a rejectione ad fidem inconcussam. Rejecit enim has *εἰκασμοί*, neque pro veris imaginum descriptionibus habuit olim Caylus ¹⁾, obsequentibus facile Klotzio ²⁾ et Hagedornio ³⁾. Longe remotus a damnandi temeritate, sed incertus, utram in partem decerneret, fuit Heynius, qui multis Prolusionum academicarum paginis eas explicabat. Qui quum ait: „quaeri potest, verene ista porticus, publica an privata, et verene iste tabularum ordo in illa extiterit: qua de re nondum habemus, quod in alterutram partem iudicium inclinet“ ⁴⁾ non meminerat, quae ipse legisset; narrat enim scriptor, inventas a se illas imagines in domo privata hospitis, tabularum autem ordinem in libro alium antiquitus fuisse, satis cognoscitur ex verbis I, 17, ubi ut jam lectae descriptionis, I, 30 admonemur. Alibi scribit „omnino, si Philostratus veram tabulam ante oculos habuit, dubitari potest, an recte Comum exhiberi censuerit“ ⁵⁾. Tota tamen, quam in hoc libro posuit, opera ad finem perducta

1) Caylus Hist. de l'acad. des inscr. T. 29. p. 156.

2) In praefatione Cayli Dissertationibus ad historiam et ad artem spectantibus in vernaculum versis praefixa, Tom. 2.

3) Cf. Betrachtungen über die Malerei p. 174, ubi ait: „Fünf und mehrmal vervielfältigt sich Merkur in einer Schilderei, welche Philostratus wenigstens für wahrscheinlich annimmt, weil er sie für wahrhaft ausgiebt.“ At sane Fr. Thierschius in recensione editionis Jacobsianae, Kunstblatt 1827. p. 69. sex scenas illius imaginis esse arbitratus est.

4) Heynii Opusc. acad. V. p. 15.

5) Id. p. 28.

haec viri clarissimi sententia est: „has imagines rhetoricis coloribus pictas ad-
umbrare saltem antiqua artis monumenta, interdum etiam veris artis genuinae
lineis“ additque „videmur nobis hoc saltem effecisse, ut nec nimium tribuatur
his priscae artis simulacris, nec iis detrahatur omnis honos, cumque eo omnis
auctoritas in illustrandis antiquis operibus“ ⁶⁾. Hanc Heynii sententiam amplexi
sunt Torkill Baden, Boettiger, Zoega, Jacobsius ⁷⁾. Nostra aetate novum
iudicium protulit L. Preller ⁸⁾, qui non negat, revera exstitisse imagines, quas
describit Philostratus, sed iuspectas ab ipso fuisse negat, uso descriptionibus
Antigoni, Adaei, Polemonis, quas exornaret eloquentiae suae pigmentis. Hoc
iudicium Cayliano praeferendum est eo, quod a sophista non potuisse fingi
tam egregia artis opera intelligit, at quum eum ex libris argumenta petiisse
opinatur, hunc non satis nosse videtur, qui homo elegantior et in vitae varie-
tate magis quam in libris versatus materiam scribendi ex illo fonte quam ex
bibliothecis haurire mallet. Praeterea quadriennium cum pictore vixerat, Ari-
stodemo Care ⁹⁾, eo haud dubie consilio, ut ex viva, quod ajunt, voce ad
scientiam artis proficeret et contubernio artificis uteretur ad cognoscenda et
scite iudicanda picturae monumenta. Etiam O. Jahu ¹⁰⁾ recte statuit, de-
scriptiones aliunde esse ductas atque ex sophistae ingenio, sed multa afficta
putat, inprimis quae ad luculentiorum topographiam pertinent. Hand assentior,
quin cogito, quae ejus generis eximia recensentur in hoc Imaginum volumine,
magnopere illa probata Goethio ¹¹⁾, O. Muellero ¹²⁾, Welckero ¹³⁾. Denique
Radulfus Rochettus ¹⁴⁾, vir artis veterum peritissimus miuime dubitat de veritate

6) Id. p. 193.

7) Vide collecta Welckero in *Judicio de Philostratis et de Callistrato*, p. LIV ed. Jacobsianae.

8) *Fragm. Polemonis* p. 198.

9) Vide p. 763. ed. Ol. 4, 6 ed. Jacobsianae.

10) In dissertatione „Pentheus und die Mänaden“ p. 8: „Die glänzende Staffage, welche wir bei Philostratus finden, und der Phantasie des Rhetors wohl hauptsächlich zuzuschreiben haben, wird kein Kundiger in den Werken der alten Kunst, welche auf uns gekommen sind, suchen, sondern anspruchlose Einfachheit in allem Beiwerk mit Recht erwarten.“

11) *Goethe's Werke*, Stuttgart und Tübingen, 1840. Tom. 30. p. 403 sqq.

12) *Archaeologie* p. 702.

13) *Imag.* ed. Jac. p. 485.

14) *Peintures antiques etc.* p. 162. Postquam indicavit, sibi de illis tabulis nil dubii relinqui, pergit: mais même, en admettant, contre toute raison, que les peintures décrites par Philostrate comme existant dans un portique à Naples ne fussent en effet; pour cet écrivain que des notions propres à motiver certaines théories d'art et de goût, son témoignage, en ce qui concerne la

déscriptionum, quae post Jacobsii et Welckeri curas satis confirmata esse videbatur, quum exstitit F. Passovius dissertatione recitata apud socios Philomathiae Vratislaviensis illarum Imaginum fidem plane eversurus ¹⁵⁾.

Is de prooemio haec fere dicit: „quaeritur, num huic introductioni aliquid veri subsit, an haec omnia pro fictis sint habenda. Non nego, obscuram certaminis commemorationem, quod rhetoricum fuisse ex contextu aegre conjicitur ¹⁶⁾), et porticus tam locuples egregiarum imaginum, quam homo privatus possedisse narratur, alterum hoc videri mihi probare, commentitia narrari praefatione.“ Addit, deesse testimonia de arte picturae apud Neapolitanos florentes, Aristodemum Carem, qui tantopere praedicetur a Philostrato, nusquam praeterea landari; denique offendi se descriptione stoeae, quae dicatur *quatuor aut quinque* fuisse contignationum. De porticu illa, in qua fuerint tam praeclarae tabulae parietibus insertae haud inviti concedimus, scriptorem aliquid fingere potuisse. Quamvis enim Ignarra, cui adstipulatur Ruhnkenius ¹⁷⁾), porticum eandem habuerit cum ea, quam Petronius respicit cap. 83, tantum tamen abest, ut Italus ille verum viderit, ut ne id quidem certum sit, fuisse omnino pinacothecam, de qua in prooemio agitur, nec quidquam concludere liceat ex fictione loci de veritate descriptionis. Nimirum excogitare tot tam excellentia artis opera si potuisset sophista, inventionis summis pictoribus comparandus esset, at locum, ubi illa congesta diceret, cur fingere non licebat, quo speciem colloqui cum puero efficeret? Hoc enim consilium scriptoris erat, ut varias exhiberet descriptiones, in quibus orationis sophisticae lumina splenderent, unde cognoscerent juvenes rhetoricae studiosi, tamquam exemplis, limati et politici sermonis formam. Conjicio autem, Athenis hunc librum prodidisse eo tempore, quo ipse illic sophisticam profiteretur, dictus inde Ἀθηναῖος. Facile tamen largiar iis, qui malunt defendere porticum illam revera exstitisse, aliquid veri subesse illis fictionibus: sumas, peregrinantem Philostratum ἐπιδηξέων causa, quas solebant sophistae in celebrioribus facere civitatibus etiam Neapolim ve-

manière dont ces peintures étaient placées dans le portique en question, n'en conserverait pas moins toute sa valeur etc. Spectant haec ultima ad controversiam de pictura murali et tabularum, quam nuper inter se exerceverunt Letronnius et Rochettus.

15) Dissertatio post mortem auctoris bis est edita, et in „Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft“ 1826. p. 571 sqq. et in „Franz Passow's Vermischte Schriften, herausgegeben von W. A. Passow, Lehrer am herzoglichen Gymnasium zu Meiningen, Leipzig 1843.“ p. 223 sqq.

16) Hoc minime dicit Philostratus: gymnicum fuisse agona Neapoli vel ex Dione Chrysostomo cognoscitur or. 28. p. 336. ed. Emperius.

17) Biblioth. crit. II, 1. p. 85.

nisse, Graecam et Graecis litteris deditam, liberaliter ibi exceptum ab hospite, cujus domus picturis abundaret, inde occasionem arripuisse ex tempore dicendi; postea, cum ad scribendum se contulisset, non substituisse in imaginibus illius stoaë, sed aliarum quoque, quae ipsi maxime placuissent, adiecisse descriptionem. Quod enim minus accurate designat aedes hospitii dicens ἐπὶ τεττάρων οἰμαὶ ἢ καὶ πέντε ὀροφῶν, tribuente hoc Welckero negligentiae scriptoris (Praef. LVIII), Passovio vel iuscitiae¹⁸⁾. nobis de industria commissum videtur, ut lectori significaretur, quid vellet sibi narratio praemissa, cujus veritas scilicet anxie examinanda non esset, opportunitatem quaerente sophista colloquii cum puero multis coram adolescentibus instituendi. Ipsius artis praecepta aut historiam iis tradere noluit, quod verba prooemii docent p. 763 (4, 3): „ὅσοι μὲν οὖν κράτος ἤραυτο τῆς ἐπιστήμης καὶ ὅσαι πόλεις καὶ ὅσοι βασιλεῖς ἔρωτι ἐς αὐτὴν ἐχρήσαντο ἄλλοις τε εἴρηται καὶ Ἀριστοδῆμῳ τῇ ἐκ Καρίας — ὁ λόγος δὲ οὐ περὶ ζωγράφων οὐδὲ ἱστορίας αὐτῶν νῦν, ἀλλ' εἰδὴ ζωγραφίας ἀπαγγέλλομεν ὁμιλίας αὐτὰ τοῖς νέοις συντιθέντες, ἀπ' ὧν ἐρμηνεύσουσι τε καὶ τοῦ δοκίμου ἐπιμελήσονται“¹⁹⁾. Inde non consequitur libellum esse inutilem archaeologiae studiosis, nec vero scriptor fastu quodam ductus, quid vellet, aperuit, quasi pro periegeta haberi noluerit²⁰⁾, sed rem ita instituit, quia sophista erat, a quo simplex imagium expositio, qualem ei injungit Passovius, non expectabatur, hanc operam alii praestiterant, ipse suae arti consulebat, cujus docendae negotium ei munere professoris sophistici imponebatur.

Pergit nunc V. D. scriptorem aggredi machinis suis; duas proponit quaestiones quasi capitales: unam, num Philostratus in descriptionibus istis ea curaverit, quae intelligens spectator maxime observet; alteram, num quae ille ut a se spectata narret, artis ope potuerint oculis subijci. Ad eas respondens

- 18) Ait p. 227: Welcher Schriftsteller spricht so von einem Gebäude, das er genau zu kennen vorgibt? Ist aber, was man gern einräumen wird, die Zahl der Stockwerke in diesem Zusammenhang gleichgültig, wozu dann überhaupt eine Erwähnung, die schlechter ist als keine, und am Ende nichts als die Unbeholfenheit ihres Urhebers zu Tage bringen würde?
- 19) Non recte vertit haec Lindau: „Wir erstatten von Werken der Malerei einen Bericht, den wir gesprächsweise für junge Leute abfassen, um sie daraus verstehen zu lernen und auch Sinn für das Aechte zu gewinnen.“
- 20) I. c. p. 228. „Mir scheint Philostratos bei seinem Vorworte nur den Zweck im Auge gehabt zu haben, grade das zu verhüten, wodurch die neuesten Forscher ihn haben ehren wollen, nicht aber aus Aufrichtigkeit, sondern aus Eitelkeit. Denn der Dünkel, den er mit allen seinen Kunstgenossen theilte, würde sich gewiss schwer verletzt gefühlt haben, wenn man ihn für nichts weiteres als für einen einfachen Exegeten oder Hermeneuten genommen hätte.“

exprobrat sophistae, quod non attenderit nec formam tabularum nec lineamenta figurarum, nec colores. Idem hic regerere licet, quod antea: nil effici tali reprehensione, cum consilio, quod auctor sequebatur, accurata exploratio et expositio earum rerum, quae ad rationem exercendae artis pertinent, excluderetur; neque propterea Imagines nostrae iis carent, quae advertant artifices et artis peritos. Negat quidem hoc censor severus ²¹⁾, sed frustra: alioquin non tam saepe adhibuissent summi auctores archaeologiae inde a Winckelmanni ²²⁾ aetate ad nostram hunc librum, neque admirati essent egregias hujus pinacothecae picturas, quae, ex Passovii quidem sententia, non pictorum inventioni debentur, sed — magna sane laus — ipsius rhetoris nostri. Quamquam hoc minime cogitavit, id agens, ut eum illustrandis picturis parum idoneum fuisse demonstret. At qui potest divinari, quid fuerit ille praestiturus, si voluisset hoc ipsum iustituere, quod postulat Passovius?

Jam his non contentus etiam longius procedit, et plane pro imaginationibus has imagines venditare velit ²³⁾ sic disputans: „Quod vero maxime damnat hunc librum, hoc est: scriptor in his picturis ponit, quae in nulla potuere spectari. Ante omnia advertit nos prorsus violata temporis unitas et loci.“ Enumerat capita nonnulla, in quibus hoc vitii commissum esse arbitratur, deinde, quamvis quaedam recentis aevi opera ipse laudet, in quibus tempore locoque dissita exhibeantur, tamen pergit ²⁴⁾ „at ex his exemplis minime sequitur, magnam Graecorum pictorum seriem eadem perversitate terminis suae artis migratis ausos esse facere, quod solis poetis licet.“ Itaque Badenium, Heynium, Welckerum vituperat, qui divisione picturarum ex hac difficultate sese expedierint. Colligas ex ejus verbis, tantum non omnia capita eodem

21) I. c. p. 234. „Es geht aus den dargelegten Wahrnehmungen unleugbar hervor, dass der Redekünstler — wenn er nach vorhandenen Gemälden gearbeitet hätte — seine Aufgabe so schlecht wie nur irgend möglich gelöst und nur das Eine bewiesen haben würde, dass er auf dem Gebiet der Kunst ein Fremdling sey. Aber auch als Beitrag zur Archäologie der Malerei ist die Schrift werthlos, weil sie das auslässt, was vor allem zu erwarten, ja zu fordern war, während sie gibt, was nicht zur Sache gehört, und an die Stelle besonnener geschichtlicher Ueberslieferung ein alle Kunst vernichtendes Nebeln und Schwebeln ungeregelter Einbildungskraft setzt.“

22) Cf. Geschichte der Kunst ed. Donauoeschingen III, 106. 137. IV, 203. Ibidem H. Meyeri notam, IV, 290. 332. 346. V, 111. 133. 134. Mitto Boettigeri, Zoegae, C. O. Melleri aliorum locos, quibus Imagines nostrae laudantur.

23) I. c. 232.

24) I. c. 233.

laborare vitio, si vitium est, quod saepissime tibi permisit ars Graeca²⁵⁾. At res neutiquam ita se habet: ex sexaginta quinque imaginibus vix nona pars requirit divisionem, nec potuit ipse Passovius plura afferre exempla; sunt potissimum haec: Herculis pugna cum Autaeo; idem inter Pygmaeos, Penthei interitus, Achilles apud Chironem educatio; praeterea Bospori panorama eosdem homines diversa agentes offert, etiam Aprorum venatio duplicem videtur habere actionem, nec dubitaverim Mercurii natales in duas saltem partes distribuere, debuit enim, ut fallor, bonum surreptio indicari, ut intelligeretur, quae de causa Apollo cum Maja altercatur²⁶⁾. Non huius generis habenda sunt prooemia et transitus explicationis gratia adiecti; nulla sane inde existit scriptori exprobratio, tribuenti aliquid lectorum intelligentiae, qui multa similia vidissent aut ipsa illa, quae describit. Praeter haec vituperat Passovius nonnulla, quae ipsius iudicio non poterant repraesentari, ut quum Themistoclis et *ἐμνηστριῶν* significantior vultus ita describitur, ut illum apud Persas ipsorum sermone loquentem, has Sapphica carmina cauentes audire tibi videaris. Nec vero hic quidemquam ad rem facit luxuriantis ingenii lus. Summam denique τῶν ἀδυνάτων invenisse ille sibi videtur in I, 20, cuius versione vernacula facta²⁷⁾ haec subiungit: „Etsi non denegem huic idyllio vividae descriptionis et aptae conclusionis laudem, tamen absurda sunt omnia et inepta, si picturam imagineris. Cur absit Marsyas, non indicatur diserte, neque argumentum picturae inde illustratur. Jam magna incredibilium turba ad nos accedit: qua ratione intelligatur Olympum tibicinem vicissim canere et ludere, qua ros cum sudore misceatur, qua adspiret tibicen Zephyro, qua sonent calami prope Olympum collocati, qua nascantur variae Satyrorum libidines, qua remanserit in una tibia calor a spiritu juvenis — haec omnia me non intelligere fateor.“

Quid autem, si illa ἀδυνάτων turba extemplo evanescat? id quod levi correctione verborum non sanorum καὶ φῶσαι δὲ efficietur. Hac quidem confisi lectione complures illarum tabularum exegetae satyrum cauentem exhibitum fuisse existimaverunt, unde αὐλοφῶς appellatus est a Welckero. Aliquid de vitio loci suboluit Jacobsio, qui lacunam hic esse arbitratus excidisse suspicatur καθεμένην παρὰ τὸ ὕδωρ καὶ αὐλοῦντι, deinde legitur καὶ φῶσαι δὲ μετὰ τὴν αὐλησιν.

25) Cf. Tölken, Ueber das verschiedene Verhältniss der antiken und modernen Malerei zur Poesie p. 22.

26) Dicit 41, 24 (801): βοῖς νεμομένας ἐν τῇ τοῦ Ὀλύμπου πρόποδι, ταύτας δὴ ποὺ τὰς χρυσόκηνους καὶ ἐπὶ χιόνα λευκὰς — ἀγχι στοβῶν ἐς χάσμα τῆς γῆς, haud dubie δεικνυκῶς

27) l. c. 234.

Illis insertis hic locus minus offendit legentem. At difficultas, quae in sententia est et quam urget Passovius, sic non tollitur. Sequentia vetant nos de cantu cogitare; inepti enim erunt satyrorum gestus, si Olympum canentem cogites, neque potest, qui canit, dici spiritum ex alto pectore eum vi quadam ducere, cum boni sit cantoris occultare hanc ductum spiritus, nec vero *πνεῦμα* idem est atque *ᾠδμή* ²⁹⁾. Ne multa, non canentem hic intuemur Olympum, sed dormientem. Scribo enim *καθεύδει*, in quam correctionem incidi jampridem, nondum cognita Passovii dissertatione. Vides totum scenae habitum nunc conversum esse. Satyri circum amabilem adolescentem saltant, alto somno captum; osculari gestiunt; exgergefacere verentur. Cetera adjecit rhetor tamquam ornatum descriptionis. Nostra emendatione confirmari videtur altera, quae Jacobsio debetur, ὁ δὲ ἀντίπαι τῷ ἀνέμῳ.

Vides, Vir Humanissime, ex hoc uno exemplo satis liquere, Imagium crisis vel post egregias curas senis summe venerandi, Jacobsii, nondum eo perductam esse, ut obsequendum sit amico cuidam nostro manum de tabula tollere jubenti. Lubet hoc monstrare alio capite, abs Te in notis Plotinianis ²⁹⁾ doctissime illustrato, Narcissum dico, in quo media 37, 6 (797) sic corrigo: οὐ μὲντοι ³⁰⁾, μειράκιον, οὐ γραφή τις ἐξηπάτησεν, οὐδὲ χρώμασιν ἢ κηρῷ προστέτηκας, ἀλλ' ἐκτυπῶσάν σε τὸ ὕδωρ, οἷον εἶδες αὐτό, οὐκ οἶσθα, οὔτε τὸ τῆς πηγῆς ἐλέγχεις σόφισμα, νῦν σοι δέον ³¹⁾ καὶ παρατρέφαι τοῦ εἶδους καὶ τὴν χεῖρα ὑποκινῆσαι καὶ μὴ ἐπὶ ταύτῃ ἵσταναι, σὺ δ', ὥσπερ ἑταῖρῳ ἐκτυχῶν τάκλειδεν περιμένεις. εἰτα σοι ἡ πηγὴ μύθοι χοήσεται ³²⁾; οὗτος μὲν οὖν οὐτ' ἐπαλεῖ τι ἡμῶν, ἀλλ' ἐμπέπτωκεν ἐπὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς ὥσθι καὶ αὐτοῖς ὁμμασιν, αὐτοὶ δὲ ἡμεῖς ³³⁾, ὥσπερ γέγραπται, λέγωμεν· ὁρῶν ἀναπαύεται ἐναλλάξαν ³⁴⁾ τὴν πόδιν τὸ μειράκιον, καὶ ὑπέχον ³⁵⁾ πεπηγότι τῷ ἀκοντίῳ ἐν ἀριστερᾷ κτέ. Addo finem descriptionis, quae, Abderi funus complectitur, 94,

28) Istud a Nostro saepe de dormientibus usurpatur, cf. Imag. 27, 7. (786) οἷον, ὃ Διοιοῦσι, καὶ ὡς ἦδὲ τὸ ᾠδμή 36, 1. (796) καθεύδει δὲ ἐπὶ τοῦ οἶνου τὸ ᾠδμή ἔλκων ὡς ἐκ μείδης 90, 18. (847) παρτὶ τῷ στήρῳ τὸ ᾠδμή ἐφίλκεται χανδὼν ἐμπιπλάμενος τοῦ ἔπνου.

29) In editione peculiari Plotini de pulcritudine Praef. LXI, sqq.

30) οὐ μὲν τὸ vulgo.

31) Vulgo τε, in bonis libris δὲ legitur.

32) Cf. Plotin. de pulcr. Praef. LXII.

33) ἡμεῖς δὲ αὐτὸ vulgo, optimi codd. αὐτὸ δὲ ἡμεῖς.

34) ἐναλλάξ vulgo.

35) καὶ τὴν χεῖρα ἐπέχον vulgo.

19. (850): τὰ μὲν δὴ δάκρυα τὰ ἐπ' αὐτοῖς καὶ εἰ δὴ τι περιπαύμετο αὐτῶν ἢ ὀλοφυνόμενος εἶπε καὶ τὸ βαρὺ τοῦ προσώπου τὸ ἐπὶ πένθει δεδούσθω καὶ ἄλλῳ ἐραστῇ, ἐχέτω ³⁶⁾ τι καὶ ἡ στήλη γέρας ἐφεισκήνῃ, κακοῦ ³⁷⁾ σήματι, ὁ δ' οὐχ ὅπερ οἱ πολλοί, πόλιν δὲ ³⁸⁾ τῷ Ἀβδήρῳ ἀνίστησιν, ἣν ἀπ' αὐτοῦ καλοῦμεν, καὶ ἀγὼν τῷ Ἀβδήρῳ κίσεται, ἀγωνιῖται δ' ἐπ' αὐτῷ ³⁹⁾ πυγμὴν καὶ παγκράτιον καὶ πάλην καὶ τὰ ἐναγώνια πάντα πλὴν ἵππων.

Atque haec haecenus, longius enim ne progrediar, ὦραι monent ἐπειγόμεναι.

36) τῷ ε. π. δεδούσθω, καὶ ἄ. ε. ἄλλο, ἐχέτω vulgo.

37) καλῷ vulgo.

38) διὲ videtur requiri oppositis. Vulgō πόλιν τι.

39) ἐπ' αὐτῷ boni codd. vulgo ἐν αὐτῷ.